

Milana Vlaović: "Zbog ljubavi bih učinila sve!"

Milanu Vlaović ne treba posebno predstavljati. Njena je biografija doista inspirativna, a faktografija dobro poznata hrvatskoj javnosti. Diplomirana novinarka, kolumnistica, spisateljica, autorica poznatih hitova domaćih estradnih zvijezda... Majka i supruga. No želite li doista proniknuti u bogati svijet Milane Vlaović, pročitajte njen fascinantni novi roman - „Bomboni od meda”, jedan od ponajboljih romana suvremene hrvatske proze u posljednjih 10-ak godina

Kako je na promociji vašega novog romana „Bomboni od meda” rekla Julijana Matanović - kada ljudi toliko hvale nečiji prvi roman, a vaš prvijenac „Blato” doista je bio hvaljen, onda se zna dogoditi da drugi dočekaju „na nož”... Jeste li imali tremu prije izlaska novog romana?

- Dakako da jesam. Bila sam svjesna da sve pozitivne kritike moram opravdati, a još više samoj sebi dokazati da nisam prvi roman objavila slučajno. No, dok sam pisala, nisam razmišljala kako će čitatelji na nj reagirati. Trema je došla kasnije, kad je sve bilo gotovo i kad sam roman predala na čitanje.

Naravno, svakom je piscu važno da ga se čita, da prodre do publike, ali koliko vam je važna književna kritika? Čitate li tekstove o svojim knjigama, pogađaju li vas tuđe analize vlastita djela?

- Unaprijed sam bila svjesna da „koliko ljudi, toliko čudi”, pa se ono što napišem ne može svidjeti svima. Književna kritika mi je bila važna, ako je bila pozitivna. Zgodno, zar ne? Doživjela sam je kao podstrek. Negativnih komentara je bilo tu i tamo, no nisu me pogađali, jer sam to unaprijed prihvatila kao sasvim izvjesnu mogućnost. Publika je presudila, a njoj se „Blato” svidjelo.

KAD PIŠEM, ISKLJUČIM SE IZ STVARNOG SVIJETA

„Bomboni od meda” su, osim intimne priče glavne junakinje Marte, ujedno i složena slika povijesti. Bilo je tu puno skupljanja arhivske građe... Kako je roman nastajao?

- Roman je nastajao u fazama. Dok sam „Blato” pisala u jednom dahu, s „Bombonima od meda” nije bilo tako. Priču sam morala staviti u njene povijesne okolnosti, istražiti svakodnevicu tog doba, način života i običaje, pozabaviti se velikom poviješću koja

utječe na male živote i razara sudbine, a to sve onda odjekuje desetljećima daleko i utječe na našu sadašnjost. Zato je druga faza bila faza istraživanja, koja je potrajala dugo, gotovo godinu dana. Osim što sam prikupila knjige i dokumente, sve sam te lokacije i obišla, svaku kuću koju opisujem sam vidjela, svaku ulicu i mjesto na kojem se radnja događa. Onda je uslijedio meni najdraži dio, pisanje. Te se faze točno ni ne sjećam, jer kad pišem, isključim se iz stvarnog svijeta.

Koliko vas ima u Marti, koliko u drugim junakinjama u knjizi? Proživljavate li živo sve te osjećaje, sjećanja, sudbine...?

- Prisutna sam u svakom liku i na svakoj stranici. Kod gradnje likova izvlačila sam iz sebe sve što sam ikada na ljudima zapazila, uočila, doživjela i od njih čula. Galerija likova ujedno je galerija mog života.

Kada ste počeli pisati „za ozbiljno“? Jeste li oduvijek mislili da se upravo pisanjem želite baviti u životu?

- Netko zna s 5 godina da će biti pisac i počne to raditi vrlo mlad, netko zna od desete godine, a treba mu jako dugo da s tim ozbiljno započne. Ja sam vrlo rano znala da ću jednoga dana napisati neku knjigu, to sam nosila u sebi kao nešto izvjesno, što samo mora doći. Nisam ga ničim provocirala sve dok likovi iz „Blata“ nisu počeli pričati u mojoj glavi. Nije slučajno da sam pisala za novine još kao studentica, niti je slučajno da sam pisala pop pjesme, intervjuje i kolumne. Sve je to bio dug period pripreme, dok nisam osjetila da sam spremna.

Pišete i pjesme, mnogi stihovi domaće zabavne glazbe su vaši, ali možemo li očekivati i zbirku poezije?

- Poezija mi nije bliska forma, mislim da se u njoj neću okušati.

Koje pisce volite čitati - domaće i strane? Kakve knjige? Tko vam je od književnika inspirativan?

- Volim ruske klasike, ali volim i domaće pisce. Nedavno sam pročitala roman Muharema Bazdulja „Sjetva soli“ koji me se dojmio, govori o osamdesetima, razdoblju koje mi je iznimno interesantno. Sjajni su mi i Eugenides i Franzen, a svidio mi se i Ian McEwan „Na plaži Chesil“. Trenutno čitam Susan Sontag „U Americi“, iz čega se vidi da čitam sve što mi dođe pod ruku.

Do sada ste, sa suprugom Goranom i djecom, živjeli Italiji, Španjolskoj, Grčkoj... Koje razdoblje pamтите kao najljepše? Koje kao najteže?

- Najteže mi je bilo dok su djeca bila mala, prva godina u Padovi i prva godina u Valenciji. Atena je bila divno iskustvo jer su oni već poodrasli, a ja se izvještala u ulozu nomada koji kreće ispočetka organizirati život obitelji.

Milana Vlaović potpisuje obožavateljima svoj novi roman, na promociji u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt

Što najviše volite u Zagrebu?

- Njegovu arhitekturu i čistoću, dobru organizaciju života koju grad pruža.

Nedostaje li vam rodni Metković?

- Samo kao sjećanje koje u stvarnosti odavno više ne postoji, u svakom mom povratku ono nakratko oživi i ja se tada osjetim sretno i sjetno, u isti mah.

Pišete knjige, kolumne, ljubavne savjete čitateljima za najčitanije dnevne novine, imate troje djece, uvijek ste jako angažirani u humanitarnim projektima, posebno onima vezanima za žensko zdravlje... Kako izgleda vaš radni dan? Kako organizirate vrijeme?

- Kad sam dobro organizirana, stignem puno toga. Ono što ne stignem obaviti danju, odradim navečer, zbog toga ne izlazim često. No, radim i kad je doba godišnjeg odmora, ovoga sam ljeta pisala kolumnu svaki tjedan i roman svaki dan, to se nije moglo nazvati godišnjim odmorom.

Kako se relaksirate, što vam puni baterije, što najviše volite raditi u slobodno vrijeme?

- Uživam sjediti s ljudima od kojih mogu nešto naučiti, čuti nešto novo, takvi susreti pune mi baterije, a susrete koji su mi crpili energiju posljednjih sam godina svela na minimum. Volim plesati sa svojom kćeri, pustimo pjesme koje volimo na youtube, jedna njena, jedna moja, i plešemo i pjevamo. Volim šetati po parku u svom susjedstvu čim nije jako hladno i volim putovati.

STIL SE BRUSI S VREMENOM

Što biste savjetovali mladim djevojkama - rana udaja i obitelj ili ulaganje u karijeru?

- I jedno i drugo je u redu, sve ovisi o osobi i zadanim okolnostima. Ja sam se udala rano, jer su okolnosti bile takve. On je morao slijediti svoju karijeru, a ja sam onda morala slijediti njega i niti jednog trenutka nisam sumnjala da ću stići sve nadoknaditi kad za to dođe vrijeme. Ulaganje u karijeru dobro je ulaganje, ako žena osjeća da bi u suprotnom bila sputana i nesretna. Neke se karijere stignu napraviti bilo kad, to je slučaj s mojim radom, a odvijetničku karijeru sam propustila i nije mi žao. Neke karijere moraš napraviti u određenim godinama i ako je to ono što želiš, slijedi svoj put, a ljubav će doći kad se najmanje nadaš i sve će opet biti kako treba.

Uvijek ste lijepi i dotjerani - koje su tajne vašeg stila? Kako biste opisali svoj stil i koje dizajnere volite?

- Stil se, baš kao i osobnost, gradi i brusi vremenom. Mnogi pisci imaju osjećaj za stil i dobro se odijevaju. To je vjerojatno zato što pisac mora imati oko za lijepe stvari, kako će ih opisati ako ih ne zna zapaziti, prepoznati. Mislim da tu leži odgovor na vaše pitanje.

Najdraži ritual ljepote?

- Kupanje u kadi s mirisnim solima.

Koristite li Facebook?

- Da, ali nisam zagrižena i ne reklamiram se putem Facebooka, nego tu i tamo komuniciram s ljudima i pogledam što rade oni koje ne stignem vidjeti u stvarnom životu, a u virtualnom imaju više vremena.

Tko su najvažnije žene (od povjerenja) u vašem životu?

- Sestre, majka, nekoliko dugogodišnjih prijateljica.

Što biste sve učinili zbog ljubavi?

- Sve bih učinila zbog ljubavi, stavljam je ispred svakog konformizma, malograđanštine, trica i kučina. Jedan trenutak ljubavi vredniji je od svega za čim ljudi žude, a što ih nikad neće učiniti sretnima. Žalosno je kad je žena stjerana u kut, pa mora birati između ljubavi i karijere, ljubavi i majčinstva, ljubavi i... ljubavi.